

Cybersecurity in de zorg: de kansen en de uitdagingen

21 februari 2019

“Nederland moet een veilige, open en welvarende samenleving zijn en blijven”, stelt De Jong (VNO-NCW). “De ontwikkelingen in het digitale domein bieden veel economische en maatschappelijke kansen die we alleen kunnen verzilveren als Nederland digitaal veilig is. Nieuwe technologieën ontwikkelen zich razendsnel en zijn een belangrijke drijfveer voor innovatie en economische groei, zeker ook in de zorgsector. De impact en snelheid waarmee technologie zich ontwikkelt, vragen om een dynamische aanpak die aangepast moet kunnen worden aan veranderende dreigingen.”

De Jong verwijst daarbij naar de meest recente uitgave van het Cybersecuritybeeld Nederland 2018 (CSBN 2018). In deze jaarlijkse uitgave blijkt opnieuw dat Nederland een aantrekkelijk doelwit voor cybercriminaliteit is en blijft. “Vooral beroepscriminelen en statelijke actoren vormen nog altijd de grootste dreiging en richten de meeste schade aan door digitale sabotage en economische en politieke spionage. Er is sprake van een continue digitale dreiging voor de nationale veiligheid. Door de toegenomen digitale afhankelijkheid kunnen de gevolgen van aanvallen en uitval groot en zelfs maatschappij-ontwrichtend zijn. In de zorg kan dit bijvoorbeeld inhouden dat patiënten niet worden geholpen, omdat poliklinieken dicht gaan of dat operaties worden uitgesteld.”

CYBERSECURITY IS EEN VERANTWOORDELIJKHEID
VAN DE GEHELE BOARDROOM

Kansen voor de zorg

Wenselaar (Menzis) is het eens met zowel de kansen als de uitdagingen die de digitalisering van de samenleving met zich meebrengt voor de zorgsector. Er kunnen volgens hem veel kansen verzilverd worden: “Denk aan ingrijpende innovaties zoals zorg op afstand. Steeds meer medisch apparatuur kan met elkaar ‘communiceren’ en dankzij de digitalisering kunnen we de zorg een stuk efficiënter maken. Dit heeft veel voordelen voor de patiënt, zoals vaker hulp vanuit thuis, dus meer flexibiliteit en door efficiënte inzet en deling van wereldwijde kennis zelfs een hogere kans op genezing.” Niet onbelangrijk vindt Wenselaar dat innovaties helpen de zorg betaalbaar te houden.

De uitdagingen die die de digitalisering met zich meebrengt, gelden volgens Wenselaar zeker ook voor de zorgsector. Volgens hem loopt de Nederlandse zorgsector achter bij andere branches in het vrijmaken van budgetten voor implementeren en beheren van cybersecurity-maatregelen. “Daar moet veel meer aandacht voor zijn. Zorgorganisaties richten zich nog steeds te veel op de fysieke kant van patiëntveiligheid, de cyberkant wordt nog te vaak onderschat. Denk aan processen die ontregeld kunnen worden, zoals we dat ook zagen bij de WannaCry-aanval waarbij Britse ziekenhuizen gedwongen werden om afdelingen te sluiten.”

Borgen privacy, opslag gegevens

Een andere belangrijke uitdaging die Wenselaar benoemt, is de privacy van medische gegevens. “Het borgen van de privacy van deze gegevens is prioriteit. Zeker sinds de komst van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in mei vorig jaar. Steeds meer medische gegevens ‘reizen’ over het netwerk. Dat vereist een zorgvuldige authenticatie en veilig transport van de data. Zorgorganisaties zijn en blijven verantwoordelijk voor deze medische gegevens en moeten hiervoor garant staan.” Ook